

Σάββας Στρούμπος: «Ο θεατής να συνδεθεί με την ανάγκη για το αίσθημα της εμπύχωσης»

Νικόλας Ζώης

23/02/2020

Στην εκδοχή του Σάββα Στρούμπου, οι «Ευτυχισμένες μέρες» του Σάμιουελ Μπέκετ δεν έχουν την πολυθρύλητη Γουίνι θαμμένη σε έναν τύμβο, σε βάθος ανάλογο με την εγγύτητα στο τέλος. Δεν υπάρχει η σκηνή με την τσάντα, από όπου η πρωταγωνίστρια βγάζει προσεκτικά μια βούρτσα, ένα κραγιόν, τα φάρμακά της, ένα ρεβόλβερ και άλλα τεκμήρια της ύπαρξης. Ο Γουίλι, ο μάλλον παραιτημένος σύντροφός της, δεν εμφανίζεται καν.

Ενδιαφέρον, αν σκεφτεί κανείς ότι ο αλλοτινός μαθητής κι έπειτα συνεργάτης του Θόδωρου Τερζόπουλου ανέβασε πρόπερσι το «Περιμένοντας τον Γκοντό» τοποθετώντας τους ήρωες σε μια βομβαρδισμένη Συρία. Η αφαιρετικότητα είναι εδώ προφανής, προτού όμως την αιτιολογήσει, ο Στρούμπος διευκρινίζει κάτι ακόμα. «Ναι, το έργο είναι μια σύγχρονη, αφαιρετική τραγωδία, με παραπομπές στον καθηλωμένο Προμηθέα ή με την έννοια της "πόλεως" να αντικαθίσταται από ένα καμένο τοπίο», λέει. «Αυτό που μας ενδιαφέρει ωστόσο είναι η όψη του ανθρώπου που στην εσχατιά του κόσμου δεν εγκαταλείπει, αγωνίζεται. Μας ενδιαφέρει το ερώτημα του Μπέκετ για την προέλευση της ανθρώπινης δύναμης που εξεγείρεται, που γεννά ενέργεια, θάρρος, σίθια για ζωή».

Η παράσταση της Ομάδας Σημείο Μηδέν θα έχει επί σκηνής την Ανέζα Παπαδοπούλου ως καθηλωμένη Γουίνι και την Έλλη Ιγγλίζ στο μουσικό και λυρικό κομμάτι. Ο Γουίλι απουσιάζει, μιας και υπάρχουν νύξεις από τον ίδιο τον Μπέκετ ότι συνιστά παραιίσθηση, αλλά και γιατί η έκκληση της ηρωίδας για την παρουσία του, για την αναγκαιότητα του Άλλου, ισχυροποιείται έτσι περισσότερο. Εκείνα τα αντικείμενα είναι άφαντα, αφού το καθημερινό θάρρος της ζωής που διοχετεύουν λειτουργεί καλύτερα απογυμνωμένο. Στο κάτω κάτω, το κρισιμότερο από όλα, το ρεβόλβερ, υπάρχει και μάλιστα ζωγραφισμένο, ισχυρό σαν σύμβολο. «Βρίσκεται διαρκώς δίπλα της ως δυνατότητα», επισημαίνει ο σκηνοθέτης,

«ως δυνατότητα είτε να αυτοκτονήσει είτε να επιμείνει στη ζωή και να επαναπροσδιορίσει τους όρους της ύπαρξής της. Με αυτό θα ήθελα να συνδεθεί ο θεατής: με την ανάγκη για το αίσθημα της εμφύχωσης».

Άραγε είναι ένα αίσθημα ανέφικτο; Μήπως για αυτό η εμφύχωση και η «ενδυνάμωση» ακούγονται σήμερα όλο και συχνότερα, π.χ. από γκουρού της αυτοβοήθειας; Ο Σάββας Στρούμπος χαμογελάει, όχι υποτιμητικά. «Αυτό που αποκαλύπτουν οι “Ευτυχισμένες μέρες” είναι η ανάγκη για ανθρώπινη εγγύτητα. Είναι η διαπίστωση ότι στις πιο δύσκολες συνθήκες η ζωή έχει ακόμα νόημα, ότι η προσδοκία αντλεί τα υλικά της από τη μνήμη του έρωτα και της ζεστασιάς, αλλά και από την επίγνωση του θανάτου».

Σύμφωνοι, αλλά η μνήμη, το εξιδανικευμένο παρελθόν για την ακρίβεια, μοιάζει σαν ακόμα ένα κλισέ της εποχής. «Το παρελθόν είναι ένας ζωντανός τόπος βιωμάτων, τραυμάτων, ερωτημάτων, προβληματισμών και συμπερασμάτων, όχι μια νεκρή ιστορική καταγραφή. Η νοσταλγία, μέσα από τη βιομηχανία του θεάματος, το βλέπει στατικά, ως αντικειμενικά καλό», αποκρίνεται ο σκηνοθέτης.

Ίσως για αυτό επιμένει με την ομάδα του να δίνει έμφαση στην έρευνα – μια λέξη που όλο και σπανίζει στα θεατρικά δελτία Τύπου. «Στην εποχή του *box office* και του *sold out*, το εγχείρημα έχει γίνει δυσκολότερο», καταλήγει ο Στρούμπος. «Εμείς επιμένουμε στην έρευνα που δεν είναι μόνο θεωρητική, αλλά και ψυχοσωματική, πάνω στη δουλειά του ηθοποιού. Τα έργα του Μπέκετ είναι τόσο αυστηρά δομημένα, που ύστερα από τόσα ανεβάσματα κινδυνεύουν να αποστεωθούν. Χρειάζεται μια νέα ματιά, που δεν θα προκύπτει από σκηνοθετικές και τεχνικές ιδέες. Θα προκύπτει από τη ζωντανή σύνδεση με το υλικό».